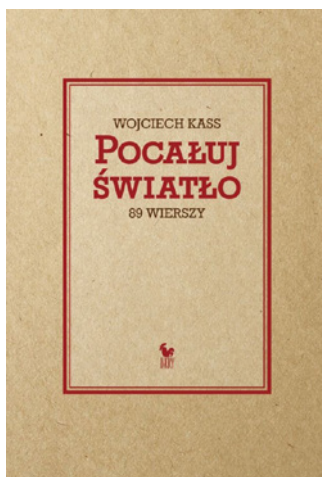

Pocałuj światło

89 wierszy

Wydawnictwo Iskry
Warszawa 2016

Lokalność jest u niego [Kassa] zawsze wartością, otwartością na to, co naprawdę bliższe i codzienne. Lokalność znakuje postawę odrzucającą blichtr i pozór, a także sposób uzyskiwania ostrej świadomości, że zarówno samo życie, jak i cywilizacja skazują człowieka na marginalizację i bezimiennność. Lokalność mądrze zagospodarowana darzy możliwością skupienia i uważnej obserwacji. Co więcej, nie powinna być identyfikowana z wykluczeniem, ograniczeniem, uwięciem pasji tworzenia; daje poecie szansę uczynienia siebie tym, kim naprawdę jest.

Zbigniew Chojnowski, „Twórczość”

Opis

Pocałuj światło. 89 wierszy to wybór dokonany z dotychczasowych tomików Kassa. Jest to poezja mocno zanurzona w przyrodzie, lokalnym konkretem, starająca zbliżyć się do codzienności, niejako tę codzienność uświęcająca; poezja, która nie boi się opisywania doświadczeń prywatnych czy wręcz intymnych – wręcz przeciwnie – stojąca się ażylem dla języka czułego, niezafałszowanego. Dążeniem Kassa jako poety jest usensownianie własnego bycia, pełnego doświadczenia świata w jego wielości i pięknie. Poeta zdaje się też wierzyć w ocalającą moc literatury, dlatego niejednokrotnie tam szuka pokrze-

pienia, wzorców, które przenosi do własnego życia, komponując własny poetycki świat. Bogactwo kulturowych odniesień nie zakłóca w jego wierszach klarowności przekazu. Warto je czytać jak elementy tej samej opowieści, by się w nich zadomowić, odnaleźć obszary, które uruchamiają w poecie potrzebę poetyckiej wypowiedzi. Podejść do nich nie jak do materiału, który ma być poddany szczegółowej literackiej analizie, ale jako pretekst do wejścia w dialog z autorem i z sobą samym, z własną przytłumioną nieraz przez szumy współczesnego świata wrażliwością.

Autor

Wojciech Kass (ur. 1964 r. w Gdyni), poeta i eseista, redaktor dwumiesięcznika literackiego „Topos”. Od 1997 kieruje Muzeum Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego w Praniu na Mazurach. Debiutował w 1999 roku tomikiem *Do światła* (1999). Autor dziesięciu zbiorów wierszy a także opracowań poświęconych Czesławowi Miłoszowi i Konstantemu Ildefonsowi Gałczyńskiemu – *Aj moi dawno umarli* (1996) oraz *Pęknięte struny pełni. Wokół Konstantego Ildefonsa Gałczyńskiego* (2004). Ze względu na późny debiut Wojciech Kass uniknął łatwych przyporządkowań po-

koleniowych. Krytycy pisząc o jego wierszach zwracali zwykle uwagę na ich metafizyczny wymiar. We wcześniejszych tomikach widziano kontynuację poetyki Czesława Miłosza. Z czasem Kass wyzwał się spod tego wpływu, zderzając ze sobą rozmaite literackie tradycje, niezmiennie jednak walczy o podtrzymanie wysokiego niegdyś, a nadszarpniętego w skomercjalizowanej rzeczywistości, społecznego statusu poety. Po jego wiersze sięgali także muzycy: Joanna Konrad, Mirosław Czyżykiewicz, Grzegorz Turnau, Krzysztof Napiórkowski.

Tematy do dyskusji

- Można odczytać wiersz *Z dziennika* i wykorzystać go jako pretekst do snucia własnych wspomnień szkolnych. Kogo pamiętamy, a kogo nie? Co decyduje o tym, że konkretni koledzy szkolni i nauczyciele zapisują się w naszej pamięci? Czy chętnie wspominamy, czy wręcz przeciwnie – przeszłość chcielibyśmy oddzielić grubą kreską?
- Można odczytać wiersz *Tak się schowateś, że nie potrafisz siebie znaleźć*. Jak język massmediów wpływa na nasze codzienne relacje, jak opisuje nasz świat? Czy oddala nas od bliskich, znajomych, sąsiadów? Jak wyglądałby nasz tydzień bez narzuconych przez media tematów, emocji? Kim jesteśmy pozbawieni tego medialnego nalotu?
- Można odczytać wiersz *Nie żałuj głaskania* i postawić pytanie o rolę czułości w naszym życiu. W relacjach z rodzicami, dziećmi, bliskimi, przyjaciółmi. Co jest w stanie zmienić czułość? W jaki sposób możemy ją wyrazić?
- Rola zakorzenienia. Czy jesteśmy zakorzenieni w swoim świecie codzienności – czy miejsce, w którym żyjemy nam odpowiada, jak to skutkuje na nasz odbiór rzeczywistości, jak go determinuje? Jak dzieje się to w przypadku Wojciecha Kassa?
- Jakie wyobrażenia mamy na temat współczesnego poety i współczesnego wiersza? Co nas zbliża do współczesnej poezji, a co odpycha? Jak na tym tle sytuuje się Wojciech Kass i wizja jego rozumienia roli poety w świecie?

Warto przeczytać

Podczas dyskusji – warto wrócić do wierszy i biografii K.I. Gałczyńskiego (np. sięgnąć do książki Kiry Gałczyńskiej – *Mazurskie szlaki Gałczyńskiego*), przeczytać *Kronikę olsztyńską*, aby nakreślić kulturowe tło dla poezji Kassa, który kierując muzeum w Praniu, żyje, mając poczucie ciągłej obecności swojego poprzednika. Warto przypomnieć, jakimi osobowościami poetyckimi byli i skąd czerpali bądź czerpią inspiracje tacy poeci jak – Czesław Miłosz, Zbigniew Herbert, Miron Białoszewski, Marcin Świetlicki. Poezja którego z nich może być najbliższa Kassowi i dlaczego?

Poleca

Artur Nowaczewski – poeta i krytyk literacki; doktor nauk humanistycznych w zakresie literaturoznawstwa. Adiunkt na Uniwersytecie Gdańskim. W 2009 otrzymał Nagrodę Fundacji ks. Janusza St. Pasierba. Stały współpracownik czasopisma „Topos”.

